

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Béla Bérház) Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznapi (4 oldal)
valamint vasárnap (6 oldal) 120 pengő.

Megszüntetni a sorbanállást

A lehető legnagyobb komolysággal és nyomatékkal kell foglalkozni a péküzletek előtt nap mint nap megismétlődő sorbanállás kérdésével. Itt a tél, jönnek a zimankós hideg esős idők, majd havazások, szélviharos napok és a város lakosságának jelentős része órákat, sőt félnapokat kénytelen áldozni az utcán, hogy esetleg hozzájuthasson negyven vagy 80 dkg kenyérhez, melynek minőségéhez és tápértékéhez bizony amúgy is sok szó fér.

Lehetetlen ezeket az állapotokat tovább nézni. Lehetetlen, hogy a békéidők bekövekeztével még mindig, sőt hatványozottabban mutatkozzék a sorbanállás háborús képe. Egészégtügyi szempontokból sem szabad tovább tűrni, hogy feleslegesen az időjárás viszonyosságainak legyen kitéve ezer és ezer ember, legtöbbször gyenge egészségi állapotban levő asszony és gyermek. Ha pedig dolgozók és munkások után elők kénytelenek áldozni a sorban, ez megannyi munkaerő és munkára veszteséget jelent. Egész bizonyos, hogy megbetegedési és halálozási arányszám őrjöngően emelkedni fog, ha egész télen át így fog menni a kenyérsztás Debrecenben.

Pedig volna rá mód, hogy ezek az áldatlan állapotok megszüntjenek. Eppen a pékmesterek részéről vetik fel a megoldás módját. Sokan könnyűszerrel hibáztatják a pékeket, pedig éppen a pékmesterek szeretnék elkerülni üzletük előtt való áldatlan tolongást, az ebből folyó heves jeleneteket és ők is szeretnék a kenyérsztás méltányosabb rendezését. Egyik pékmester felveti a gondolatot: hogyan lehetne segíteni. Ígymen:

Rendeljék el, hogy egy-egy pék, amennyi mennyiséget ki tud sütni és amennyi mennyiségre a hatósági közelítés számára lisztet tud kiadni, ennek a mennyiségnek megfelelő kenyérjegyet bélyegzőjével lásson el. A lakosok a hozzájuk legközelebb eső péknél lebélyegeztetnék kenyérjegyüköt. Akinek odaszól a jegye, természetesen megkaphatná a nap bármely szakában, reggeltől estig. Tehát minden sorbanállás és várakozás nélkül. Könnyebbég okából kétnaponként kellene sütni, vagyis két napra kiadni a kenyeret. A másodnaponkénti süttéssel szakértők szerint sok fűtőanyagot lehetne megtakarítani.

Az itt előadott rendszer természetesen csak akkor válna be, ha a pékek meg is kapnák a szükséges lisztmennyiséget. Ez természetesen hatósági feladat. Viszont ebben a vonatkozásban is tisztázni helyzetet kell

A kormány tagjai a Szövetséges Ellenőrző Bizottságnál

A kormány tagjai hétfőn bemutakozó látogatást tettek a Szövetséges Ellenőrző Bizottságnál. Tildy Zoltán miniszterelnök rövid beszédében rámutatott azokra a nehézségekre, amelyeket az új kormánynak meg kell oldania. Köszönetet mondott azért az előző kormánynak, amelyet a szovjet kormány, így elsősorban Sztálin generálisszusa a magyar nép iránt tanúsított és kifejezett adótt annak a reményének, hogy a szovjet kormány ugyanazzal a jóindulattal fogja ki-

sérni az új magyar kormány működését, amelyet a magyar nemzet a szovjet kormány részéről eddig is tapasztalt.

Vorosilov marsall válaszában a legmesszebbmenően kilátásba helyezte a magyar kormány támogatását. Ez a kormány, — mondotta — valóban a nép érdekeit képviseli. Azt a reményt fejezte ki, hogy a kormány meg tudja valósítani törekvéseit és ezzel a magyar demokrácia jövőjét nemcsak megalapozza, hanem biztosítja is.

November 29.-én összeül a nemzetgyűlés

Zsedényi Béla, az ideiglenes nemzetgyűlés elnöke az új nemzetgyűlést november 29.-én délelőtti 10 órára összehívta. Tárgysorozaton szerepel a megválasztott képviselők igazolása, továbbá a különleges érdemek alapján megválasztandó tíz képviselő megválasztása és a nemzetgyűlés megalakulása.

Tildy miniszterelnök rádióbeszéde

Tildy Zoltán miniszterelnök a Magyar Rádióon keresztül a következő szóval fordult a megidegenen lévő magyar hadifoglyokhoz és deportáltakhoz.

— Magyar hadifoglyok és deportáltak testvéreim! Az új magyar kormány sok és súlyos feladattal köztök is legfontosabbnak és elsőnek tekinti a hadifoglyok és deportáltak hazaszállítását. Mindent tudunk rálatok és éppen ezért ami emberileg lehetséges, mindent elkövetünk, hogy segítsünk rajtatok. Sajnos ez nem megy olyan gyorsan, mint ahogyan ezt mi és a szövetséges hatalmak is szeretnénk. Mint a háború folyamán végig, most is a szállítási kérdése a legnehezebb. Kérlek tehát benneteket, magyar testvéreim, ne türelmetlenkedjétek, mert nem részvételems, nem nemörömdönőség és a szeretet hiánya, hanem bizonyos szomorú adottságok, az átkozott fasizmus átkos öröksége akadályozza a mindannyiunk részéről oly nehezen várt hazatérést. Tudomásom van arról is, hogy Magyarországról, az itthoni állapotokról olyanok, akiknek okuk van a hazatéréstől félni, hazug híreket terjesztenek. Ne higgyetek ezeknek az árulóknak, akik amíg itthon voltak segítettek hazánknak rombadönteni és most árulások szörnyű következményeit nyílvánvalók s az ezer sebből vérző országot és annak súlyos gondoktól gyötört vezetőit és partjait továbbra is rágalmazzák.

— Tény, hogy súlyos gazdasági bajokkal küzdünk, de az is igaz, hogy ezekiel a bajokkal hideg fejjel és tiszta értelemmel nézünk

szembe az egymással koalíciót kötött politikai pártok és azok tömegével. Ne higgyetek tehát azoknak, akiknek a hazai viszonyokról közvetlen tapasztalataik nincsenek. Jöjjetek haza, segítsétek a romokat eltakarítani és a földet megművelni, a megrongált házakat kijavítani, a lerombolt helyett újakat építeni, az agyongyötört, megkínzott, megalázott és meggyalázott magyar lelkeket és szívüket meggyógyítani.

Ezután Mihók Sándor kormánybiztos mondott rádióbeszédet. Közölte, hogy legkésőbb ez év november 30-ig megkapják az angol, amerikai és francia zónákban élő összes magyar elhurcoltak teljes névjegyzékét. Ezt az anyagot városokként és falvaként feldolgoztatja és postán szétküldeti. Közölte a kormánybiztos, hogy a közel napokban ismét Németországba utazik, hogy az északnémet területeket meglátogassa. Olasz- és Svédországba rövidesen kiutaznak a hazahozatali kormánybiztos és a Magyar Vöröskereszt, illetve a francia Jóhit megbirozzal is.

Kállay Miklós vallomása

Az angol rádió szerint Kállay volt miniszterelnök, akit a németek elhurcoltak Magyarországról, egyik kihallgatása során kijelentette, szemtanúja volt annak, hogy a fogolyáborokban a németek kegyetlenkedtek az internált emberekkel. Egyik táborban 250 embert meztelenre vetkőztettek és a fokon aluli hidegvízzel öntötték le őket. (MTI)

teremteni. Összén fel kell tárni, miként áll a helyzet. Tudjuk, hogy az idén kevés termést, tudjuk, hogy jelentős gabonamennyiség hiányzik. Ebben a gazdasági évben csak csekély hányadát tudták a gazdák megtermelni, mint más években. A háború a múlt évben éppen az őszi szántás-vetés idején száguldott át felettünk. A fasiszta uralom, a visszavonuló németek elvitték tartalékainkat. Mindebből következik,

hogy zökkenők vannak és lesznek. De mondják meg öszintén az illetékesek, hogy mi van, mennyi van és mire lehet számítani. Tudomásul vesszük azt is, ha le kell szállítani a fejadagot, de valamennyit rendszeresen adjanak. Utalunk a már egyszer említett nagyváradi példára. Ott szintén nincsenek bővíben a kenyérnek. De hetenként háromszor nándenké megkapja a maga fejadagját, háromszor pedig pu-

Megkezdődött a nürnbergi per

Nürnberg. Kedden délelőtti kezdődött meg Nürnbergben a német háborús vezetők bűnperének tárgyalása. A vádlottak padján ülő husz háborús főbűnös ellen a béke megegyezésére irányuló beszesküvés, a béke ellen elkövetett bűncselekmények, háborús bűncselekmények és az emberiség elleni bűncselekmények címén emelt vádat, az ügyészség. Az egyes vádesoportokat más és más ügyészek képviselik.

A londoni rádió a nürnbergi tárgyalásról szólva közli, hogy a 24 vádlott közül 4 nem jelenhetett meg a tárgyaláson. Kaltenbrunnert agyvérzés érte, Krupp súlyos beteg, Bohrmann még mindig nem került elő, Ley dr pedig öngyilkosságot követett el. Ma orvosai szakértők terjesztik be jelentésüket arról, hogy Hess beszámítható-e és ennek alapján feltele a vádiratban felsorolt bűnökért.

A bolgár választások eredménye

Szofia. A bolgár nép szavazott a nemzetgyűlés megválasztására. Az eddig beérkezett adatok szerint a szavazásban részvett állampolgárok száma 85—90% között változik. Ilyen nagyarányú választási részvételt eddig nem volt példa a bolgár történelemben. A beérkezett adatokból arra lehet

következtetni, hogy a nemzeti arvonaira leadott szavazatok száma kb. 80 százalékat teszi ki az érvényes szavazatoknak. Hozzávetőleges számítás szerint Szófiában a választók 87 százaléka adta le szavazatát és a szavazatok közül 78,5 százalék esett a nemzeti arvonaira. (MTI)

Habsburg Ottó nem maradhat Ausztriában

Páris. A osztrák ideiglenes kormány óhajának megfelelően a francia hatóságok Habsburg Ottó

főharceget, akit titokban becsomposzték Tirolba, a határa szálították. (MTI)

150 háborús bűnöst hoznak szerdán Budapestre

Az amerikai szövetséges ellenőrző bizottság hét katonai tehergépkocsin 150 magyar háborús bűnöst indított útján Szalzburgból Budapest felé. Az autók Pozsony-

ból megérkeztek már Sopronba. A háborús bűnösök szállítmánya előreláthatólag szerdán délután érkezik meg Budapestre.

Imrédy „fogalom” volt német körökben

A budapesti népbírósg kedden folytatta az Imrédy-per tárgyalását s ennek során elsőnek Winkelman Ottó volt SS-tábornokot hallgatta ki elsőnek. Winkelman elmondotta, hogy Himmler, az SS-vezér megengedte a Weiss Manfréd-családnak, hogy háromnegyedmilió dollárral külföldre menekülhessen s ennek fejében az SS rátette volna kezét a csepeli gyárra. A gyárat a németek természetesen a háború szolgáltatába állították volna. Imrédy ezzel az esettel kapcsolatban közölte velük, hogy a magyar kormánynak nem áll módjában ezt a megoldást tudomásulvenni. Winkelman ezután elmondotta, hogy a zsidókra vonatkozólag egy különleges alakulat, a Sonder Kommandó kapott megbízást, amelyről a magyar kormánynak is feltétlenül tudomással kellett bírnia. Ez az alakulat mindvégig összekötöttest tartott fenn

Endre Lászlóval. A tanu elmondotta még, hogy március 19-én 4 divízió szállta meg az országot.

Ezután Vesenmayer, Németország teljes hatalmú magyarországi megbízottját hallgatta ki a népbírósg. Kijelentette, hogy Imrédytől olyan értelme felvilágosításokat kapott, miszerint a magyar kormány kiállása a német szövetség mellett nem egészen egyértelmű, s hogy a magyar gazdasági és katonai erők csak töredékesen vesznek részt a háborúban. Vesenmayer kijelentése szerint Imrédy valósággal fogalom volt a német körökben, mint nemetharát. Elmondotta, hogy Ribbentropotól kapott felhatalmazás értelmében Imrédy miniszterelnökké történő kinevezését szorgalmazta a kormánynál. Szerinte Imrédy 12,5 százalék erejéig számított zsidónak.

Korniss Gyula egyetemi ta-

liskát főznek a háztartásokban és erre a célra tengerilisztet kap mindenki a jegyére. Nálunk is lehetne tengerilisztet osztani, ha nincs elég liszt kenyérre. A jó háziasszonyok tudják, mit lehet és hogyan lehet belőle csinálni. Az rendszertelenség, ami Debrecenben a kenyérellátás terén uralkodik, semmiesetre sem tartható fenn. Elméletben mindenki megkapja a kenyérjegyét, kenyéret azonban az emberek nagy

hányada legfeljebb két-három napra kap. Többi jegyére nem jut kenyér, mert nincs a péknél, vagy ha óráig vár rá, már elfogyott és másnap már nem váltják be a megelőző napi jegyet.

Rendet tehát a kenyérfrofronton és ácsorgás, sorbanállás nélküli kenyérsztást.

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

nar vallomásaiban elmondta, hogy Imrédy annak idején meneszteti akarta Kánya Kálmán külügyminisztert, mivel Kánya és a német külügyminiszter között feszült volt a viszony. Imrédy egy ízben a felsőház elnöke előtt kijelentette, hogy diktatóri felhatalmazást akar. Imrédyben a tanu szerint a tudásnál, a kultúránál csak a becsüvagy volt nagyobb. Aratóthy-Jungert Mihály szerint a zsidó deportálások miatt annak idején jelentősen rosszabbodott az ország külpolitikai helyzete. Imrédy arra az álláspontra helyezkedett, hogy miért nem foglalkozik inkább a külföld a kibombázott magyar anyák és gyermekek helyzetével. Hangoztatta, hogy a zsidókkal való bánásmódot szembe kell állítani a bombázással.

Kolozsvár-Borcsa kihallgatása

Ezután Kolozsvár-Borcsa Mihály tanúkihallgatása következett. Elmondotta, hogy Imrédyvel a felfogásuk sokban egyezett és Imrédy bízta meg a Sajtókamara elnökségének munkálataival, majd megtegte sajtófőnökönek. A háború végeredményét illetően is azonos volt felfogásuk. Úgy látta — folytatta Kolozsvár-Borcsa — hogy nagybátyarúny győzelemre már nem számíthatunk, de a németeket nem lehet olyan mértékben megverni, hogy a háború vereséggel végződjék. A népbírák kérdéseire válaszolva kijelenti, hogy tudomása szerint Imrédynek a második zsidótörvényen túl minden szándékai nem voltak.

A lapokban példátlan antihumanista ígatás volt — állapította meg Fekete népbíró. — Tett valamit Imrédy, hogy ezt a hangot mérsékelje? Dövényre és Raimissa gondoltok.

Tanu: Imrédynek abban az időben szociális gazdasági feladatai

voltak — tért ki a válaszában elől Kolozsvár-Borcsa. — Egyébként felszólalásából és magatartásából nem győződtem meg — mondja a tanu — és az antihumanista bánásmódot mérsékelni igyekezett. (Zajos derűtség.)

A továbbiak során Kolozsvár-Borcsa tagadja, hogy a lapengedélyek revíziója világnézeti szempontok alapján történt. Tízesszáz sajtót akartunk, jelenti ki a közönség szenvédelyes ellentmondása közben.

— Az Ön munkája Imrédy teljes tevékenységével találkozott? — kérdezte Sulyok népbüsz.

— Ha munkám nem felelt volna meg, nem lehettem volna a sajtóosztály vezetője.

— Melyek voltak azok a lapok — kérdezte Sulyok népbüsz, amelyek a leghívebben kifejezték a kormány világnézeti felfogását?

Kolozsvár-Borcsa: A Függetlenség, Esti Újság, Budapesti Hírlap és az Új Magyarország.

Kolozsvár-Borcsa ezután, hogy a közvélemény kialakulásához a Függetlenség és az Új Magyarország nagymértékben hozzájárult.

— Tud Ön arról, hogy a Sajtókamara kizárt tagjait átadták a deportáló hatóságoknak? — kérdezte Horváth Zoltán — hiszen ez az úgy akkor minisztertanács előkerült.

Kolozsvár-Borcsa erről sem tud. Egyébként Imrédyt nem hatalomra törő embernek ismerte és azt állítja, hogy zsidó beütésű családjára is ő figyelmeztetett. Ezután azt hangoztatja, hogy Imrédy a legkevesebb elrettentben állt a nyilasokkal. A Magyarország, a nyilasok orgánuma támogatta a leghevesebben.

Az elnök végül közölte, hogy a tárgyalást szünetre reggel 8 órakor folytatják, amikor előreláthatóan a perbeszédre is sor kerül.

méljük, hogy új szolgáltatási helyén is a multiból iszonyú eredménnyel kapcsolódik bele az ország mezőgazdasági talpraállása érdekében megindult munkánkba.

Megkönynyítik a Budapesti lakosok való elköltözését

Budapest lakossága az utóbbi hónapokban a külföldről és vidékről visszaérkezők által állandóan szaporodik. Míg az ostrom utáni népszámláláskor 833.000 volt Budapest lakosainak száma, addig jelenleg a főváros legutóbbi statisztikai kimutatásai szerint a lakosok száma elérte már majdnem az egymilliót. Budapest közlekedése ezt a megnövekedett lakosságot nem tudja elviselni. A főváros megkezdte a lakosok elköltöztetésére áll az azoknak, akik el akarnak utazni a fővárosból. A közlekedési és fűtési nehézség miatt a vidékre utazók elutazásának megkönnyítésére a tavaszihoz hasonlóan üres kocsikat bocsátanak rendelkezésre a jelentkezőknek az ország minden részében.

Felhívás

Minden traktorral a 1. évi évi szomszédos idényben legalább 300 kat. hold földet kell felszántani és ezt igazolni. Akik még nem jelentették be traktoraikat eddig kötelesek, vagy annak üzemeltetését, alkalmatlanságait, illetve hogy milyen javításra volna szükség, minisztereket bűntörvények miatt azonnal pótolják.

Ha a nem mezőgazdasági tartozó ingatlanok tulajdonosai a szántóföldtulajdonosok és az illékony díjazásukhoz aláríratva nem tudják igazolni, hogy jóvágyaikkal darabonként legalább 10 kat. hold föld megművelését elvégezték, jóvágyaikkal karbantartással, járulékok bevonásával, igazságtalanságok, járulékok bevonásával és ezeken felül egyéb büntetési és intézkedési eljárás alá kerülnek.

Az évi szántási és vetési munkák biztosítása érdekében minden mezőgazdasági művelésre alkalmas területnek legalább a fele fel kell szántani, egyharmadát pedig évi gabonával be kell vetni.

Az a gazdálkodó (tulajdonos, haszonélvező, bérleti, aki ezen kötelezettségének bármilyen okból elmulasztja, nem tudna, haladéktalanul jelentenie be a területi bizottságnak, amely gondoskodik az ilyen ingatlan megműveléséről, de ez esetben a termés hozamát csak közlekedési célokra kell fordítani.

Az, aki a megművelési kötelezettségnek nem tesz eleget, illetve a megművelési kötelezettség vonatkozó bejelentését nem teszi, rendőrségi eljárást, intézkedést alá kell helyezni.

Területi bizottság elnöke

MA este fél 6 óra

CSOKONAI színház
Mária főhadnagy

MA

KAMARA színház
Szünet.

Rablógyilkosság a vonat tetején

A debreceni pályaudvarra az esti órákban beérkező tehervonat tetején egy fiatal nő holttestét találták. Az a körülmény, hogy a nő szinte teljesen le volt vetve, köztéve, pénzárca, cipő és felsőkabátja is hiányzott, késztette a rendőrséget, hogy rablógyilkosság áldozata lett.

A rendőrség csakhamar megállapította a külsőrelni nyomokból,

hogy erőszakos halálát ért véget a fiatal nő. Mindössze egy utazási igazolványt találtak nála és ebből megállapították, hogy Maklári Katalin a neve, Budapesti utazó haza Újkenézre. A gyilkosság Szolnok és Debrecen között történt a vonat tetején a sötétség leple alatt. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

Papp Gyula szentszéki tanácsos meghalt

Mély gyászra van Debrecen város görög katolikus közösségében: hajdudorogi Papp Gyula szentszéki tanácsos, aki több, mint harminc esztendőn keresztül állott a debreceni görög katolikus egyház élén, kedre virradó éjszaka rövid, de súlyos szenvedés után elhunyt.

Papp Gyula 1882-ben született a szabolcsmegyei Nyírkáráson. Öregi papi család sarja. Gimnáziumi tanulmányait az ungvári főgimnáziumban végezte, majd a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem teológiai fakultásán hallgatta a 1906-ban, mint újonnan szentelt lelkész előbb Biri, majd Kóty közszékhelyen működött.

A szentszéki bizalma 1912-ben állította a debreceni egyházközség élére, melynek felvirágztatását több mint három évtizeden keresztül munkálkodott. Az első világháborúban, mint tábori lelkész honvédszállásos rangban Szolnokon teljesített hosszabb ideig szolgálót. Több érdemrend tulajdonosa. Katonai szolgálata után visszatért Debrecenbe. Az ő nevéhez fűződik a debreceni görög katolikus iskola kiépítése. Debrecenben két hitoktatási és egy segéd lelkészi állást, Hajdúszámonban pedig felekezeti iskolát létesített és kántortanítói állást szerezett. A debreceni görög katolikus templomban hatalmas orgonát állíttatott, mely egyedülálló a magyarországi görög katolikus templomokban.

Bátorszávi barcossá volt a görög szerzetes, magyar liturgiának, melynek ápolása érdekében alapított és számtalan cikket írt a vallási szaklapokba. Számos hitbuzgalmi egyesületet szervezett és tevékeny részt vett a város társadalmi egyesületeiben. Mindvégig tagja volt Debrecen város törvényhatósági bizottságának. Erdeméi elismerésül 1922-ben szentszéki tanácsosnak nevezték ki.

Várakozással bekövetkezett halála egy tisztán, szakadatlan munkában eltöltött élet után tett pontot. — Kedves, közvetlen egyéniséget mindenütt ismerték, szerették. Különös szeretettel vették körül hívei, akiknek lelki javáért oly hosszú időn át munkálkodott. Családja mély gyászban özönlő lélekkel osztja meg a gyászát, a város társadalma és az egész magyar görög katolikus közösség. Bánatos örvény és fián kívül a legkiválóbb magyar pap-család gyászolja az elhunytat, közöttük Papp Antal pápai trónálló, c. érsekkel az élén.

Az elhunyt Papp Gyula hamvait az Árpád-téri görög katolikus templomban ravatalozták fel. Pénteken reggel 9 órai kezdettel gyászmisét mutatnak be lelkifüdvért, majd utána a Köztemetőben helyezik örök nyugalomra.

A református gimnázium VII osztálya abbahagyta a tanulást

Tegnap délelőtt szokatlan jelenet játszódott le a debreceni Kollégiumban. A református főgimnázium VII. és VIII. osztálya minden előzetes bejelentés nélkül abbahagyta az órák hallgatását és kivonultak az udvarra. Tanáraik kérdéseire kijelentették, hogy az osztályokban hideg van és nem hajlandók tovább benntartózkodni. Az igazgató kérésére a VIII. osztály újból elfoglalta helyét a tanteremben, a VII. osztály tanulói azonban „Hideg van, nem tanulunk” felkiáltással hazamentek.

Erre a sajnálatos eseményre van egy-két megjegyzésünk. Tudjuk, hogy hideg munkahelyen nem kellemes a munka, a tanulást abbahagyó diákok azonban elfelejtették arról, hogy az ország ma rendkívül nehéz helyzetben van és bizony a legtöbb munkahelyen fűtés nélkül dolgoznak. A diákok bizonyára elfelejtették, hogy például szülik a gyárakban és hivatalokban jócskán fűtött helyeken keresik a mindennapi kenyeret. A szellemi munka is újjáépítés és ennek elhanyagolása nem valami példamutató cselekedet. Aztán mint halljuk, van faja a gimnáziumnak, amely eddig munkáshány miatt nem került felvágásra. Nem szőgyen a

hízkal munka, miért nem állnak hozzá a diákok a fa felvágásához. A leányövédek meglettek ugyanezt. Ne hagyják magukat megsebzényíteni a fűk és tegyék jóvá elhamarkodott cselekedetüket.

A Dégenfeld téri vassátrak rendezése

A közelmúltban a városi tanács olyan határozatot hozott, hogy a Dégenfeld téri rendezés és lebontás az ott álló vassátrakat is. A vassátor bérleti kérték a várost, hogy a lebontástól a mostani körülmények között tekintsen el, mivel amúgy is kevés az üzemeltetés és sok árust tenne tönkre az intézkedés. A városi tanács és az érdekeltek bevonásával egy bizottság szült ki dr. Vass Károly városi főjegyző emólete alatt és helyszíni szemlét tartottak a Dégenfeld téri vassátrak jövője ügyében. A helyszíni szemlén az álláspont kristályosodott ki, hogy a Dégenfeld téri tavasszal rendezés alá veszik, most télen megahgyják még a régi állapotot. Tavasszal azokat a vassátrakat, amelyek erősen meg vannak rongálódva, lebontják és lebontják azokat is, amelyekben olyan árus foglalt helyet, amelynek áruit bármely más üzletben meg lehet kapni, bazárus stb. A meglevő sátrak kőzül vagy a Csapó-utcai, vagy a Róza utca irányába szaz-

szetmórtíve egymás mellett helyezik el a meghagyásra engedélyezett vassátrakat. Ezekben vagy olcsó kifőzések lehetnek, vagy debreceni különlegességet árúshatnak. A tér többi felszabadult részét planirozzák és parkirozzák, úgyhogy a Dégenfeld tér külön képe előnyösen meg fog változni. A megmaradt vassátrakat a lebontásra kerülő vassátrak anyagából hozzák rendbe.

A bizottság ilyen javaslattal fordul majd a városi tanács elé. A sátrak közül a kifőzések stb. árusítói már évtizedek óta árusítanak a Dégenfeld téren, sőt több sátorbérletnek már az-apja, anyja, nagyszülője ott áru és ezek méltányos elbánást érdemelnek a Dégenfeld téri rendezése kapcsán.

Rendkívüli minisztertanács

A kormány tagjai hétón Tildy Zoltán miniszterelnök elnökölésével rendkívüli minisztertanácsot tartottak. Egyedüli tárgyaként Tildy Zoltán miniszterelnök javaslatot tett, hogy Balogh Istvánt, az újonnan kinevezett kormány miniszterelnökségi politikai államtitkárjálásra való kinevezése torjesse elő. A minisztertanács a miniszterelnök előterjesztéséhez hozzájárult.

A miniszterelnök helyettesei

Tildy miniszterelnök kijelentette, hogy a legközelebbi minisztertanácsban javaslatot tesz, hogy Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád államminiszterek legyenek a miniszterelnök helyettesei.

Gyűlést ilalom Franciaországban

Páris. A francia belügyminiszter, általános gyűlés elhatározta rendelt el. Ez azért vált szükségessé, mert a pártok nagyszámú tömeggyűlést hívtak egybe falragaszok útján.

Színház — Mozik

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szerden fél 6 óra
Pénteken fél 6 óra
Pénteken fél 6 óra
Mária főhadnagy
Mária főhadnagy
Mária főhadnagy

APOLLO MOZGÓ: A szerden receptje, Charles Boyer főszereplésével. Előadások: kőnap 1/3 1/4 és 6 óra, vas- és ünneppnap délelőtt 11 órakor és 6 órakor.

PETŐFI MOZGÓ: Orosz film „A Nagy föld” és A Háborús bűnök hazaszállítása. Előadások 1/3, 1/4 és 6 órakor.

Elegáns turbánok és kalapok nagy választékban OLG A kalapszálon. Alakítást vállalok. Teleki-utca 27. szám.

VÁGÓ ZOLTÁN
CIPŐ üzlete
VÁGÓ SANDOR
RUHA üzletében
Piac- és Széchenyi-u. sarok

Keresem férjemet Vári (Csóré) Imre szkv-öt, ki a 6. híradó alapján szolgált, 1944 októberben Pécsre vonult be. Aki tud róla bármilyen értesítést, kérem, Oláh Károly u. 40. sz.

TÁRSAT veszek, Kijelölt TEXTIL nagykereskedő vagyok. Ujzethelyiség, boronkezés van. Címet leadni „Textil” jellegűre a kiadóhivatkozásra kérem.

Aprított tűzifa ismét kapható NAGY IMRE telefonon

HÓRA ENDRE órák, ékszerész szaküzlete novemberig Kossuth-utca 2. szám Új cím november 1-től Piac-utca 20. Városháza (Tóth Gyula-telep vaskereskedés) Arany, ezüst, drágakő vétel.

HIREK

Időjárás-jelentés: Mérsékelt déli, délkeleti szél, általában felhős, száraz idő, reggel helyenként köd, a hőmérséklet alig változik.

A Debreceni város nyugdíjainak november havi nyugdíjkielvonása folyó hó 21, 22 és 23-án kerül kifizetésre a házipénztárnál naponként 8-11 között. A-P kezdőbetűsökre részére 21-én, szerdán; R-Z kezdőbetűsökre részére 22-én, csütörtökön. Az elmaradottak részére 23-án, pénteken. Városi Számvevőség.

Olajosmag beszállítás. Felhívom az olajosmagot termelő és beszállításra kötelezett gazdálkodókat, hogy a beszállítandó napraforgó esetleg egyéb olajosmagot a kijelölt kereskedőknek azonnal, de legkésőbb november 23-ig feltétlenül szolgáltatásuk be. A beszállítást teljesíteni lehet: Mezőgazdasági Termény és Áruforg. Piac u. 16. Pósalaki András Nyugati u. 12. Takács Irén Széchenyi utca 85. Kijelölt kereskedőknél. A beszállítást elmulasztásért a legszigorúbban fogom megtorolni. Polgármester.

Kormányrendelet alapján nemzeti gondozásra lehetnek tekintetbe a nemzeti ellenállási mozgalomban vértanu halált halt hozzátartozói, és: 1. akik faszta törökveszéllel szemben kialakult nemzeti ellenállási mozgalomban való részvételük következtében az 1944. március hó 18. napját követő időben vagy 2. fasztaellenes magatartásuk következtében az 1941. évi április hó 1. napját megelőző időben fejtették ki — életüket veszítették. A rendelet nem vonatkozik azon személyek hozzátartozóira, akik a faszta törökveszéllel szemben kizárólag faji okokból veszítették el életüket. A gondozás iránti igényt a Nemzeti Gondozó Bizottság jegyzőjénél Erdélyi Ferenc hadigondozási előadó, elsőfokú közj. hatóság Kossuth u. 20. sz. földszint 29. sz. a szobában vagy írásban lehet előterjeszteni. Városi Tanács.

A Debreceni Zsidó Szövetség értesíti tagjait, hogy f. hó 25-én, vasárnap d. e. 11 órakor a hitközség székházában (Bajcsi Zsidó u. 26. I. em.) fontos tárgyszorozatát közgyűlést tart, melyre az összes hitvestveket ezúton is meghívja az elnökség.

Debrecenben elfogták Theisz József csibrikli sváb legényt, aki a múlt évben a németek Magyarországra való bevonulása után önként jelentkezett az SS-be. Most tért Németországból vissza Magyarországra s nem mert hazamegy a dunántúli faluba, hanem Debrecenben bujkált. A politikai rendőrség Theiszt intézként és megkereszte illetékesi helyét, népbírság alá állítása végett.

Lökötöket ítélt el a bíróság. A debreceni törvényszék dr. Farkas Aladár elnöksége alatt működő büntetőtanácsa kedden délelőtt tárgyalta Hegedűs Péter és Pinczés Miklós debreceni tanyasi lakosok bűnügyét, akiket rablással és lopással vádolt az ügyészség. A vádat szerint a múlt év karácsony első napján éjjel a vádlottak két társukkal együtt, akik székben vannak — lovt mentek lovat. Először Virág János gazdálkodó tanyájáról hajtottak el észrevetlőn két lovat, majd Csáki Lőrinc tanyájáról ugyan csak két lovat. Itt észrevették a lökötést, kiabálni kezdtek, mire a rablók két lövést adtak le. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Pinczést háromévi, Hegedűst Pétert kétféle fegyházra ítélt. Az elítéltek fellebbeztek.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában november 21. tanfolyam kezdés. Államvizsga. Géprásmunkavégzés. Piac 58. Línoleumházban.

MAGAS árat fizetek aranyért, ezüstért és briliánsért
Takács Sándor
ékszerkereskedő
Piac-utca 22.

NÉVNAPOKRA
legszebb, legolcsóbb,
legpraktikusabb
ajándék kapható
SZIKSZAY-nál Püspöki
palota

FIGYELEM!
VARRÓGÉPTŐK, varrógép,
rádió, kerékpár, gramofon új
és használt kaphatók
HORVÁTH THAMÉR
műszerész-mester
Deák-renc-utca 9.

FIGYELEM!
ARANYAT, ezüstöt, briliáns
MAGAS ÁRBAN átvesszünk
FELDHEIM és TÁRSA
szaküzlet
Piac-utca 30. szám.
Ékszerkészítés, javítás.

Laczkó és Gönczi
Béla József
kályhas mesterek
Bathány-u. 11., Piac-u. 40.
Hangya útjáró. Kész kályhák és
kandallók állandó raktáron.

Hétszáz ezer oroszországi magyar hadifogoly tér rövidesen haza

A debreceni Hadifogoly Bizottság kedden ülést tartott, melyen Kövály Marcell vezérőrnagy, kerületi parancsnok elnököl. Az ülésen megjelent Battha László, a HAHOSZ miniszteri biztosa is.

Kövály Marcell vezérőrnagy beszámolt a Hadifogoly Bizottság küldöttségének nagyváradi utjáról. A küldöttség tagjai elismeréssel látták, hogy az erdélyi magyarság szívén viseli a magyar hadifogolyok ügyét és a legnagyobb példaadással gyűjt a hadifogolyok részére. November 4-én Nagyváradon a magyar hadifogolyok számára gyűjtést rendeztek, mely alkalommal magyar pénzben 6 millió pengő gyűlt össze.

Dr. Hollóssy József orvos beszámolójában rámutatott arra, hogy Erdélyben a Népi Szövetség a lehető leggyorsabban kezeli a magyar hadifogolyok ügyét. Nagyváradon a román kórház Kövály Marcell vezérőrnagy közbenjárására 300 beteg magyar hadifogoly számára biztosított férőhelyet. Élelmezés tekintetében az erdélyi magyarok bőségesen ellátják a magyar hadifogolyokat. A tisztifőorvos meleg szavakkal mondott köszönetet Kövály Marcellnek, hogy személyesen átment Nagyváradra és hathatósan közbejárt a magyar hadifogolyok ügyében.

Bognár Imréné rámutatott arra, hogy a Független Kisgazda Párt vidéki szervezetei milyen szép eredményekkel gyűjtenek a hadifogolyok számára, de nehézményezte azt, hogy nincs szállító eszköz, amivel a vidéken lévő összegyűjtött élelmet Debrecenbe szállítanák. Egyeken 30 mázsa élelem van tárolva, de szállító eszköz hiánya miatt nem tudják behozni Debrecenbe. Hangsúlyozta, nem engedhető meg, hogy a hadifogolyok számára gyűjtött élelem megromoljon, hanem módot és lehetőséget kell keresni a beszállításra.

Dr. Major Pál indítványozta, hogy a közlekedési minisztériumtól kérjenek egy teherautót erre a célra, vagy a MATEOSZ-t vegyék igénybe. Ezután ismertette a debreceni Hadifogoly Bizottság eddigi működését.

Dr. Battha Pál miniszteri biztos elismeréssel emlékezett meg arról a munkáról, melyet a debreceni Hadifogoly Bizottság eddig végzett. Azért nem jöttünk eddig Debrecenbe, mert tudtuk, hogy ebben a városban van legjobban megszervezte a hadifogoly fogadása és ellátása. A továbbiakban beszámolt arról, hogy rövidesen hazatérnek az oroszországi táborokból az összes magyar hadifogolyok, számszerűen körülbelül hétszáz ezren. A hadifogolyok hazaszállítása ügyében egy magyar misszió utazik közösen Moszkvába. Ez a misszió fogja a hadifogolyok hazaszállítást intézni. Bejelentette, hogy a nagyváradi utja után Máramarosra utazik, hogy az ottlévő magyar hadifogolyok hazaszállítást elintézzék. A nyugatról hazatérőktől el veszik a kincstári dolgokat és ezek nagyrészt ide fogják to-

vábbítani, hogy azokat a hiányos ruházattal rendelkező hadifogolyoknak adják. Befejezősül azt mondta, hogy az oroszok mindössze 33.000 magyar hadifogolyt tartanak egyelőre vissza faszta miatt. Valószínű az a hír, hogy a tiszteket nem engedik haza, az a való, hogy rövidesen mindenki hazajön.

Dr. Major Pál indítványozta, hogy Nagyváradon és Máramarosra is legyen felállítva egy magyar misszió, mert így sokkal gyorsabb útemben tudják elintézni a hazatérők ügyeit. Gyergyói Gyula alezredez a debreceni Hadifogoly Bizottság működésével kapcsolatban az élelmezési raktár helyzetéről tett jelentést. Jelenleg 65-70 ezer étadagja van a raktárnak. Ennek 90 százalékát a Független Kisgazda Párt vidéki szervezetei gyűjtötték össze.

A továbbiak során az elhunyt hadifogolyok temetésével kapcsolatosan közölték, hogy 17 köbméter faanyagot lefoglalt a rendőrség a feketézőktől és azt a hadifogolyok koporsó készítésére ajánlotta. A DMKE épülete hadifogolyok részére van fenntartva és ennek fűtésére folyamatosan van 40 vagonszén lehozatala Budapestről. A posta 10 szög a beteg hadifogolyok számára ingyen kézbesít táviratot, míg készítenek hadifogoly-levelező lapokat és azokat is díjtalanul fogja a posta kézbesíteni.

A társadalmi gyűjtés fokozását határozta el a Hadifogoly Bizottság és ennek érdekében minden hét szerdáján és szombatján a zsibárosok terén a katonák zenekar fog játszani és gyűjteni fog a hadifogolyok számára. Minden csütörtökön pedig a Rákóczi utcai piacon lesz társadalmi gyűjtés katonazenekarral. A mozik felajánlották, hogy 1-1 előadást rendeznek a hadifogolyok javára. Közölték, hogy a hazatérő német hadifogoly kirabolják a magyar hadifogoly vonatokat és ezért Debrecenben az átvonuló német hadifogoly szállítmányokat nem fogják élelemmel ellátni.

Az ülés Kövály Marcell vezérőrnagy zárószavaival ért véget.

A Debreceni Vásár hírei

A divatbemutatóra jelentkező hölgyek felvétele ma délelőtt 11 órakor lesz a Vásár irodájában. (Arany Bika szálló felemezlet 9. szám.)

Uj jelentkezéseket is elfogad a rendezőség.

FELHÍVÁS

Piaci Kereskedők Beszerző és Értékesítő Szövetkezte felhívja a figyelmét olyan egyéneknek, akiknek a számlája nincsen kiegészítve, saját érdekében a számla kiegészítés végett a Rákóczi utca 3. szám alatt jelentkezzen.

Az igazgatóság.

FELHÍVÁS

Piaci Kereskedők Beszerző és Értékesítő Szövetkezte felszólítja az összes tagját, hogy 1945. XI. 19-én rendkívüli közgyűlésre délután 2 órára a Szövetkezet helyiségében Rákóczi u. 3. sz. alatt okvetlen jelentkezzen.

Az igazgatóság.

FIGYELEM!
VARRÓGÉPTŐK, varrógép,
rádió, kerékpár, gramofon új
és használt kaphatók
HORVÁTH THAMÉR
műszerész-mester
Deák-renc-utca 9.

KÖZBESZÓLAS

A MADISZ és a diákjegy

Már többször szóváltottuk a magyart pártok felülnék feltüntetni szerező MADISZ különös eljárását a mozijegyekkel kapcsolatban. Mint ismeretes a Petőfi-mozi a MADISZ kezelésében van s ebben a mozgóban csak annak a középiskolásnak adnak diákjegyet, aki tagja a MADISZ-nak. Ennek következtében a debreceni diákok ezzel nem juthatnak olcsó jegyhez a Petőfi-mozgó előadásaira. Nem értjük a MADISZ eljárását. Az a diák, aki véletlenül nem a MADISZ-hoz tartozik, hanem például a Független Ifjúsághoz, az nem érdemi meg a kedvezményes jegyet? Vagy úgy gondolják odaát, hogy ilyen származású gyerekek tagokat tudnak toborozni egyre apadó szervezetükhöz? Akárhogyan is van, a debreceni középiskolások joggal háborodnak fel a MADISZ különös magatartása miatt, amely különbséget tesz magyar diák és magyar diák között.

Sértésvágás, zsirbeszolgáltatás

Ismételt felhívom a város sertésartó lakosságának figyelmét arra, hogy a vonatkozó rendelet szerinti sertés vágatási engedély nélkül levágni tilos.

Az engedély nélkül levágott sertések összes húsa és zsírtérmékeit ellenérték nélkül igénybe kell venni.

A vágatási engedélyt a hivatalos órák alatt a Közelelmezési ügyosztály (Doboz-újáró 1. emelet) adja ki. Bemutatandó a sertésbejelentőlap, marhavél és a hatósági zsirellátásra való jogosultság lemondásáról szóló igazolás.

A hatósági zsirellátásra való jogosultságról a lakóhely szerint illetékes körzeti irodában kell lemondani, az élelmiszerjegyek vagy az örösi engedély és a közlelmezési jegyek felmutatása mellett.

A családhoz tartozó minden 5 személy után egy sertésre lehet vágatási engedélyt kérni. Az első sertés után 4 kg, a második, esetleg többi után darabonként 8 kg. olvasztott sertészsírt kell beszállítani. Ha a családtagok száma öt-nél kevesebb, az ötből hiányzó minden személy után még 3 kg zsír szolgáltatandó be.

A beszállítást a vágatási engedély felmutatása mellett a kijelölt zsírgyűjtők névsorát legközelebb közölteszem, addig a vágatási engedély kiállítását alkalmával az öt kifüggesztett jegyzékből mindenki megállapíthatja a hozzá legközelebb eső beszállítási helyet. — Polgármester.

A debreceni gazdasági rendőrség lefoglalt 200 liter feketén árusított olajat, amit átadtak a közlelmezési bizottságnak.

Debrecen lakosságának száma 126.377 a mai napig. Örökes, hogy az utóbbi napokban a vonatkozó rendelkezés megszüntése következtében alig emelkedett a lakosság száma. Viszont, ha tekintetbe vesszük, hogy hadifogolyok és még távollévoék egy hónapon belül tömegesen térnek haza, bizonyosra vehető, hogy még ez évben előri a város lakossága a 130.000-es lélekszámot.

Elgázolta ismeretlen autó Meleg Imre 9 éves kisfiút, elemi iskolai tanulót a Dószegi úton iskolában. Bordatöréssel és súlyos beíósérülésekkel szállították kórházba.

Kétmillió pengő értékű ruhásműt és pénz loptak faibontó betörők Paksa János körműves Monostorpályi-úti lakásáról.

Nálunk még nem volt?!
Jöjjön!!

ARANYAT, ezüstöt, briliáns
MAGAS ÁRBAN átvesszünk
FELDHEIM és TÁRSA
szaküzlet
Piac-utca 30. szám.
Ékszerkészítés, javítás.

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt hírei

A Független Ifjúság ma, szerdán délután 3 órai kezdettel tartja szokásos heti taggyűlést.

A női tagozat csütörtökön délelőtt 3 órakor tartja pártdeputátját. A tagok saját érdekében jelenjenek meg.

A női tagozat tanfolyamára javában folynak a beíratkozások. A jelek szerint kivételes sikerű lesz a 23-án kezdődő varró, kötés és szabásati tanfolyam, amelyre beíratkozni még mindig lehet a pártirodában a hivatalos órák alatt.

A kereskedő és iparos tagozat vezetősége csütörtökön délután fél 5 órai kezdettel a pártelhelyiségben fontos megbeszélést tart.

Hajdúszámonban megalakult a Független Kisgazda Párt. A szervezet több mint kétszáz taggal kezdte meg működését s élen Szabó István kisgazda áll.

A párt gazda tagozata vasárnap a pártszervezet nagytermében parasztyűlést tart, amelyre a vezetőség Debrecen város és környékbeli parasztságát, kisgazdákat, földmunkásokat és bérloket ezúton is meghívja. A gyűlésen fontos a mezőgazdaságot érintő kérdések kerülnek megvitatásra.

A debreceni rendőrtörőkapitányság vezetője pályázatot hirdet a debreceni és hajdúmezei főkapitányságnál betöltésre kerülő rendőrorvosi állásra. A városi főkapitányság orvosi állására pályázók Kossuth u. 20. I. 47. ajtó, a vármegyei orvosi állásra pályázók Burgondia u. 4. szám alatt adják be pályázatukat november 30-ig.

Zsarolásért kőthónapi fogház. Vakmerő zsarolást követelt el szeptemberben Püspökudányban Kustár István ladányi lakos. Kira reggel elment dr. Domokos Károly püspökudányi orvos lakására és tőle 20.000 pengőt követelt egy olyan irat átadásáért, amely szerinte Domokosra terhelhető és nyílt tagsággal valóvala meg, öt internáltnál fogja, ha nem fizet. Dr. Domokos színelig belement a dologba. Átadta a 20.000 pengőt, de előzőleg tintával megjelölte az ezreseket. Amikor Kustár átvette a pénzt, utána jelentést tett a hatóságnál. Kustárnál meg is találták a megjelölt pénzt, örízethe veték és az elárás megindult ellene. A törvényszék Kustárt 2 hónapi fogházra ítélt zsarolás vétsége miatt, a büntetést eddigi fogságával kitöltöttnek vették.

Olajosítás. A hét végén és a jövő hét elején osztja ki a város jegyre az étolajat. Egy személy fejadagja egy, esetleg másfélszedes lesz. Azok, akik vágatási engedélyt kaptak sertésre és így zsaradékok van nem jogosultak az olaj kiszolgáltatásra.

Férfi és női szövetek, belésoruk nagy választékban vásárolhatók
Tiszántúli Textilházban
Piac-u. 22. (Első Takarékpénzt.)

IRÓGÉP
vétel JAVÍTÁS eladás
szakszerű jutányos
kiszolgáltatás
MOLNÁR SÁNDOR
Irodagépek szaküzletében
Piac-utca 58.

CSERÉPKÁLYHÁK-KANDALLÓK
áírákását, tisztítását és javítását
tűzhelyek, vaskályhák,
cukrászkemencék samollosását
helyben és vidéken vállalok.
Laczkó és Gönczi
Béla József
kályhas mesterek
Bathány-u. 11., Piac-u. 40.
Hangya útjáró. Kész kályhák és
kandallók állandó raktáron.

